

Øjeblikket er der vist omtrent 100,000 Mennesker i de forskellige Afholdskredse, og hele den store Befolkning er godt kendt med denne Bevægelse, har vist den Sympati i alle Dele og alle Afkroge af Landet. Jeg tror derfor, at det nu maatte være Tidspunktet at tage fat paa denne Opgave, og derfor ønsker jeg, inden jeg forlader Sagen helt, at spørge den ærede Minister, som for Øjeblikket er fraværende, men nok kommer til Stede senere: Er det hans Agt at gøre noget paa dette Omraade i Vinter? Er det hans Agt at faa en Kommission nedsat til Undersøgelse af hele dette Spørgsmaal eller forelægge Rigsdagen et Lovforslag derom?

Saa har jeg endnu kun en Sag tilbage, nemlig et Spørgsmaal angaaende Lovgivningen i Vinter. Vi have hørt, at vi skulle have Skattelovene forelagte, og vi ere sikkert taknemmelige derfor, men jeg har ikke hørt et eneste Ord, saa vidt mig bekendt, om Toldloven, der jo er en Skattelov, der langt mere end nogen af de andre Love rækker til alle Borgere i vort Samfund. Jeg erkender, at som vi have haft disse Skattelove, de direkte og de indirekte, i en hel Del af de forløbne Aar, vil det ingenlunde være heldigt at faa dem igen. Jeg vil nødig se disse Love sammenkoblede, som de havet været før, men derfor kunde jeg nok ønske at vide, om den højt-ærede Finansminister paatænker i en nær Fremtid, eller naar et passende Tidspunkt frembyder sig, at komme med Toldloven. For det kan nok være, at vi sige: lad os faa Skattelovene, det kan føre til en retfærdig Fordeling af Skatten og kan sikkert blive til Lettelse for en hel Del, men, som jeg har sagt før og vil sige en Gang endnu, der bliver alligevel en stor Del af Samfundets Borgere, der saa at sige slet ikke berøres af de saakaldte Skattelove, hvor det drejer sig om Hartkorn og Formueskatter. Men Toldloven derimod berører alle uden Undtagelse. Jeg mener ikke, at Ministeriet har løst sin Skatteopgave, før den har gennemført en sund og god Toldlov, og jeg venter derfor, at denne kommer, naar Tidspunktet er belejligt. Derfor har jeg fremsat disse Bemærkninger for mulig at faa at høre, hvad Regeringen tænker om denne Sag, og naar den mener, at det passende Tidspunkt er kommet til ogsaa at søge denne Opgave løst.

Bjerre: Det lader til, at denne Finanslovbehandling gaar meget rolig og stille. Det finder jeg ogsaa ganske rimeligt og naturligt. Efter et vundet Slag, hvor

man ikke en Gang har nødig at forfølge sine Modstandere, fordi de have overgivet sig paa Naade og Unaade, kan man forstaa, at ikke Krigstrompeten lyder, men at man rolig og stille overvejer, hvordan man nu skal indrette dette Land, som før har været noget vanrøgtet. Naar man Morgen efter et Slag ser ud over Landet, ser man, at meget Ukrudt har faaet Lov til at vokse, som skulde have været avet. Megen god Sæd, som skulde have været saaet og vokset op i Hygge, er enten holdt nede eller ogsaa vokset op under meget vanskelige Kaar.

Naar man nu overvejer med gode Raad, hvad der skal gøres, saa faar man navnlig et Raad, der i den senere Tid er kommet frem, nemlig at spare. Jeg skal indrømme, at en fornuftig Sparsommelighed altid er hensigtsmæssig, men til at bygge et Laud op, som er i Forfald, eller sætte en Landejendom i Stand, som er forfalden, duer Sparsommelighed just ikke. Det vil ellers let komme dertil, at man sander det gamle Ord om at spare paa Skillingen, men lade Daleren springe. Der er mangfoldige Forhold, hvor man snarere skal lægge Vægt paa at forøge og forbedre vor Produktion og skabe ny Værdier; det sker ikke ved at spare, men det sker ved at støtte de Bestræbelser, som tage Sigte paa at skaffe ny og bedre Værdier. Set med Statskassens Tarv for Øje maa der for at skaffes Balance selvfølgelig skaffes større Indtægter, hvis man ikke skal spare. Jeg vil da raade til, at vi, naar vi skulle i Lag med Skattelovene, sørge for at faa rigelige Indtægter af en Formue- og Indkomstskat med stigende Skala, og at vi heller ikke sætte den ny Grundskat, Ejendomsskyld, eller hvad den nu skal hedde, for lavt, men blot tage Sigte paa at skabe lige Ret for alle.

Dernæst vil jeg pege paa, at Staten skal sørge for, at de Forretninger, den driver, drives forretningsmæssig: Jernbaner, Ejendomme, Fabrikker, hvad den nu har, skal drives forretningsmæssig. Hvor det ikke sker, hvor man har andre Formaal for Øje, gør man Brud paa na-

Rettelser.

- Sp. 244, L. 13 og 20: „Frederikshavns Havn“, læs: „Skagenshavnen“.
 — 296, L. 10 f. o.: „Staten“, læs: „Samfundet“.
 — 297, L. 29 f. o.: „afløse“, læs: „opløse“.